

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

27 თებერვ---, 2020 წელი
თბილისი

ქ.

თბილისის საქალაქო სასა---თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია
მოსა---თლე დავით წერეთელი
სხდომის მდივანი თამილა ახვლედიანი

მოსარჩელე - თა--- ლო-----ე
წარმომადგენელი - ელ--- გვ---ა

მოპასუხე - სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით
უზრუნველყოფის სააგენტო
წარმომადგენელი - თა--- კა-----ე

დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის
ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი
აქტის გამოცემის დავალება;

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით
უზრუნველყოფაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების
სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის №0----- ბრძანება.

1.2. დაევალოს სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით
უზრუნველყოფის სააგენტოს კანონით დადგენილი წესით გამოსცეს ახალი
ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი მოსარჩელე თა---
ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის

შესახებ.

2. მოპასუხის პოზიცია

მოპასუხე - სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტომ წარმოდგენილი წერილობითი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო, მისმა წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს. მოპასუხის წარმომადგენლის ახსნა-განმარტებით სადავო ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი არ ეწინააღმდეგება კანონს და არ არის დარღვეული მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები.

3. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

მოსარჩელე თა---- ლო-----ე არის იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი და მისი ოჯახის შემადგენლობაში შედიან ცე---- ლო-----ე, მე---- გვ----ა, ნი--- ლო-----ე, თა---- შუ-----ე, ლუ-- ბე----ე, მა---- გვ----ა.

2013 წლის 11 ივლისს, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროსა და დევნილ ოჯახს - თა---- ლო-----ეს, ლუ-- ბე----ეს, თე---- ლო-----ეს, ნი--- ლო-----ეს, რამაზ ლო-----ესა და ცე---- ლო-----ეს შორის გაფორმდა შეთანხმება, რომლის საფუძველზეც, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ აიღო ვალდებულება „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 13 ივნისის №1162 განკარგულებით დამტკიცებული „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა მიმართ 2012-2014 სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ ფარგლებში შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით, თა---- ლო-----ის, ლუ-- ბე----ის, თე---- ლო-----ის, ნი--- ლო-----ის, რამაზ ლო-----ისა და ცე---- ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის საკითხის, ქ. თბილისში, თემქაზე, მე-3 მ/რ, მე-4 კვარტალში (ყოფილი 142 სკოლა) მდებარე შენობის სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულებისთა--ვე განხილვის თაობაზე.

2013 წლის 24 ოქტომბერს, მოსარჩელე თა---- ლო-----ემ განცხადებით მიმართა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს, ოჯახის

შემადგენლობაში მიუთითა თავისი სახელი და გვარი, მისი მეუღლე - მე--- გვ---
ა და შვილი მა---- გვ---ა, ხოლო ოჯახის სხვა წევრებად მიუთითა დედა - ცე-----
ლო-----ე, და - ხა----- ლო-----ე და ნა-- ლო-----ე და ძმა თე----- ლო-----
----ე.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყო მხოლოდ მოსარჩელე თა--- ლო-----ის ძმა -
თე----- ლო-----ე.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის მიერ, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ აღებული ვალდებულების საფუძველზე, 2019 წლის 10 ოქტომბერს იქნა განხილული მოსარჩელე თა--- ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის საკითხი და მიჩნეული იქნა, რომ ვინაიდან ოჯახი ხელოვნურად იყო გაყოფილი დედასთან, ამასთან საცხოვრებელი პირობების კრიტერიუმში დააკლდა 2 ქულა, იგი არ უნდა უზრუნველყოფილიყო გრძელვადიანი საცხოვრებელი.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2019 წლის 10 ოქტომბრის №39 ოქმის საფუძველზე „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის ბრძანებით, მოსარჩელე თა--- ლო-----ეს უარი ეთქვა გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფაზე.

მტკიცებულებები, რომლებსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის მოწმობა (ს.ფ. 30);
- სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდან 2019 წლის 16 დეკემბრის ამონაწერი (ს.ფ.16);
- შეთანხმება (ს.ფ. 25);
- გა--ცხადის ფორმა (ს.ფ. 60-76);
- საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2019 წლის 10 ოქტომბრის №39 ოქმი (ს.ფ. 110-116);
- „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19

- ნომბრის №0----- ბრძანება (ს.ფ. 14);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
 - საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასა---თლო დასკვნა

საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სა---თლებრივი შეფასების შედეგად, სასა---თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ თა---ლო-----ის სარჩელი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასა---თლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენცია, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.

6. სა---თლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის, პირველი პუნქტის შესაბამისად, ყველასათვის გარანტირებულია თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების სასა---თლოს მეშვეობით დაცვის უფლება.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრისას ან წარდგენილი ნებისმიერი სისხლისსა---თლებრივი ბრალდების საფუძვლიანობის გამორკვევისას ყველას აქვს გონივრულ ვადაში მისი საქმის სა---თლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასა---თლოს მიერ.

„საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის საცხოვრებელ ფართობთან/საბინაო საკითხებთან დაკავშირებული დავები წყდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თა--ხმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა---თლებრივ აქტად ჩაითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ

ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სა----თლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სა----თლებრივი შედეგი.

ამრიგად, სასა----თლო აღნიშნავს, რომ მითითებული ნორმების დეფინიციიდან გამომდინარე, გასაჩივრებული „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის №0-----ბრძანება, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვ----სწინებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს მისი შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან და სხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 23-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის მოთხოვნით. შესაბამისად, სასა----თლოს მსჯელობის საგანს, ასევე წარმოადგენს გამომდინარეობს, თუ არა საქართველოს კანონმდებლობიდან მოსარჩელის მოთხოვნა, მისი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელით უზრუნველყოფის მიზნით, საცხოვრებელი ფართის გადაცემასთან დაკავშირებით.

6.2. სასა----თლო უპირველეს ყოვლისა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულაზე, რომელიც ნორმატიულ-სა----თლებრივად გამოხატავს საქართველოს მოქალაქეთა ურყევ ნებას დაამკვიდრონ სოციალური და სა----თლებრივი სახელმწიფო.

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მიხედვით, ეს კანონი განსაზღვრავს დევნილის სა----თლებრივ სტატუსს, პირისათვის დევნილის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის,

ჩამორთმევისა და აღდგენის საფუძვლებსა და წესს, დევნილის სა----თლებრივ, ეკონომიკურ და სოციალურ გარანტიებს, მის უფლებებსა და მოვალეობებს.

მითითებული კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ო“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დევნილის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა (შემდგომ – გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა) არის დევნილის სტატუსიდან გამომდინარე, დევნილი ოჯახის განსახლების მიზნით მისთვის სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, საერთაშორისო, დონორი ან ადგილობრივი ორგანიზაციების, ფიზიკური ან კერძო სა----თლის იურიდიული პირების მიერ საცხოვრებელი ფართობის საკუთრებაში გადაცემა ან სა--ცვლოდ მისი სათა--დო ფულადი ან სხვა სახის დახმარებით უზრუნველყოფა, ხოლო იმავე კანონის მე-13 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების თა--ხმად, **იძულებითი გადაადგილებისას უსახლკაროდ დარჩენილ დევნილს სამინისტრო სხვა შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან ერთად უზრუნველყოფს სათა--დო საცხოვრებლით.** სათა--დო საცხოვრებლით უზრუნველყოფისას სამინისტრო არეგისტრირებს დევნილს განსახლების ადგილზე. **სამინისტრო საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს დევნილისათვის ამ კანონით განსაზღვრული უფლებების განხორციელებას,** იღებს ზომებს მისი უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობების შესაქმნელად.

სასა----თლო განმარტავს, რომ მითითებული ნორმის საფუძველზე, დევნილი ოჯახის სათა--დო საცხოვრებლით უზრუნველყოფის ვალდებულება გულისხმობს დევნილი ოჯახის ინდივიდუალური საჭიროებების საფუძველია--დ, გულისხმობს გამოკვლევას და კანონმდებლობის ფარგლებში, აღნიშნული საჭიროებების გათვ--სწინებით საცხოვრებლით უზრუნველყოფას.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ მოსარჩელე თა---- ლო-----ე არის იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი და მისი ოჯახის შემადგენლობაში შედიან ცე---- ლო-----ე, მე---- გვ----ა, ნი--- ლო-----ე, თა---- შუ-----ე, ლუ-- ბე----ე, მა---- გვ----ა.

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს №320 ბრძანებით დამტკიცებული დევნილთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფის წესის (და--რთი №1) პირველი მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, დევნილთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფის წესი (შემდგომში – წესი) ეფუძნება საქართველოს კანონმდებლობას, გაეროს სახელმძღვანელო პრინციპებს ქვეყნის შიგნით გადაადგილების შესახებ და ადგენს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3

მუხლის, მე-4 მუხლის „ლ“, „ნ“, „ო“ და „პ“ ქვეპუნქტების, მე-13 მუხლის მე-2 პუნქტისა და საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 თებერვლის №240 განკარგულებით დამტკიცებული „იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ 2017-2018 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ (შემდგომში – სამოქმედო გეგმა) შესაბამისად, დევნილთა საცხოვრებელი უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების წესს.

მითითებული წესის მე-3 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, „საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადებების განხილვასა და გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებელია ამ ბრძანების პირველი მუხლის მე-9 პუნქტით შექმნილი დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისია. კომისია, ამ წესის შესაბამისად, ა--წილებს დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით სააგენტოსათვის გადმოცემულ ან სააგენტოს მიერ შესყიდულ/რეაბილიტირებულ საცხოვრებელ ფართებს და არსებული რესურსის გათვ--სწინებით, განსაზღვრავს იმ დევნილი ოჯახების კონტინგენტს, რომელთაც გაუკეთდებათ გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფისათვის კონკრეტული შეთავაზებები. დევნილი ოჯახების კონტინგენტის განსაზღვრის შემდეგ, სააგენტო, მისი ტერიტორიული ორგანოებისა და მუნიციპალიტეტების ჩართულობით, ახდენს ამა თუ იმ ადმინისტრაციულ ერთეულში მაცხოვრებელ დევნილთა ინფორმირებას გასა--წილებელი საცხოვრებელი ფართების, ასევე საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების მიღების მკაცრად რეგლამენტირებული ვადების შესახებ. ამასთან, დევნილებს უნდა მიეცეთ ვადა საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების წარსადგენად (გადაწყვეტილების მისაღებად მოსაფიქრებელი დრო, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი ინფორმაციის მოპოვება, გა--ცხადზე დასართავი დოკუმენტების მოწესრიგება და სხვ). მიღებული გა--ცხადების საფუძველზე, კომისია ადგენს წინასწარ განსაზღვრული კატეგორიის დევნილი ოჯახების საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების წინასწარი შეფასების, მინიჭებული ქულების გადამოწმებისა და კომისიის მიერ განხილვის ვადებს, რაც აისახება კომისიის სხდომის ოქმში.

სასა---თლო აღნიშნავს, რომ მითითებული მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“, „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტების თა--ხმად, დეპარტამენტის საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადის მიღებისა და წინასწარი შეფასების სამმართველოს ან/და საჭიროების შემთხვევაში, სააგენტოს დირექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტით განსაზღვრული დეპარტამენტის სხვა თა--მშრომელი/თა--მშრომლები ახდენენ გასა--წილებელი ფართების დაკავების მსურველთა გა--ცხადების მიღებას, ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული კონტინგენტიდან.

მიითითებული წესის მე-6 მუხლის მე-10 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ამ წესის მე-3-მე-6 მუხლებით გათვ---სწინებული პროცედურების განხორციელებისას, **კომისია უფლებამოსილია პრიორიტეტი მიანიჭოს და ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მოცემული კრიტერიუმების გარეშე განხორციელოს იმ მართლზომიერ მფლობელობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ფართობში (ყოფილ დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტში) მაცხოვრებელი დევნილი ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა, რომელი შენობებიც გადაუდებელი სახელმწიფო ინტერესის შემცველი ობიექტებია, რაც ერთმნიშვნელოვნად და საჯაროდ უნდა იყოს გამოხატული წერილობით შესაბამისი სახელმწიფო უწყების მიერ.**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ 2013 წლის 11 ივლისს, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროსა და დევნილ ოჯახს - თა--- ლო-----ეს, ლუ-- ბე---ეს, თე--- ლო-----ეს, ნი--- ლო-----ეს, რამაზ ლო-----ესა და ცე--- ლო-----ეს შორის გაფორმდა შეთანხმება, რომლის საფუძველზეც, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ აიღო ვალდებულება „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 13 ივნისის №1162 განკარგულებით დამტკიცებული „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა მიმართ 2012-2014 სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ ფარგლებში შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით, თა--- ლო-----ის, ლუ-- ბე---ის, თე--- ლო-----ის, ნი--- ლო-----ის, რამაზ ლო-----ისა და ცე--- ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის საკითხის, ქ. თბილისში, თემქაზე, მე-3 მ/რ, მე-4 კვარტალში (ყოფილი 142 სკოლა) მდებარე შენობის სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულებისთა--ვე განხილვის თაობაზე, ხოლო 2013 წლის 24 ოქტომბერს, მოსარჩელე თა--- ლო-----ემ განცხადებით მიმართა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს, ოჯახის შემადგენლობაში მიუთითა თავისი სახელი და გვარი, მისი მეუღლე - მე--- გვ---ა და შვილი მა---- გვ---ა, ხოლო ოჯახის სხვა წევრებად მიუთითა დედა - ცე--- ლო-----ე, და - ხა---- ლო-----ე და ნა--- ლო-----ე და ძმა თე--- ლო-----ე.

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ

პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის მიერ, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ აღებული ვალდებულების საფუძველზე, 2019 წლის 10 ოქტომბერს იქნა განხილული მოსარჩელე თა--- ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფის საკითხი და მიჩნეული იქნა, რომ ვინაიდან ოჯახი ხელოვნურად იყო გაყოფილი დედასთან, ამასთან საცხოვრებელი პირობების კრიტერიუმში დააკლდა 2 ქულა, იგი არ უნდა უზრუნველყოფილიყო გრძელვადიანი საცხოვრებელი. შესაბამისად, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისიის 2019 წლის 10 ოქტომბრის №39 ოქმის საფუძველზე „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის ბრძანებით, მოსარჩელე თა--- ლო-----ეს უარი ეთქვა გრძელვადიანი საცხოვრებელი უზრუნველყოფაზე.

სასა---თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს 2013 წლის 9 აგვისტოს №320 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-3 მუხლის პირველი, მე-2, მე-3 და მე-4 პუნქტების მიხედვით, „**საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადებების განხილვასა და გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებელია ამ ბრძანების პირველი მუხლის მე-9 პუნქტით შექმნილი დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისია (შემდგომში – კომისია). კომისია, ამ წესის შესაბამისად, ა--წილებს დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით სააგენტოსათვის გადმოცემულ ან სააგენტოს მიერ შესყიდულ/რეაბილიტირებულ საცხოვრებელ ფართებს** და არსებული რესურსის გათვ---სწინებით, განსაზღვრავს იმ დევნილი ოჯახების კონტინგენტს, რომელთაც გაუკეთდებათ გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფისათვის კონკრეტული შეთავაზებები. დევნილი ოჯახების კონტინგენტის განსაზღვრის შემდეგ, სააგენტო, მისი ტერიტორიული ორგანოებისა და მუნიციპალიტეტების ჩართულობით, ახდენს ამა თუ იმ ადმინისტრაციულ ერთეულში მაცხოვრებელ დევნილთა ინფორმირებას გასა--წილებელი საცხოვრებელი ფართების, ასევე საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების მიღების მკაცრად რეგლამენტირებული ვადების შესახებ. ამასთან, დევნილებს უნდა მიეცეთ ვადა საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების წარსადგენად (გადაწყვეტილების მისაღებად მოსაფიქრებელი დრო, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი ინფორმაციის მოპოვება, გა--ცხადზე დასართავი დოკუმენტების მოწესრიგება და სხვ). მიღებული გა--ცხადების საფუძველზე, კომისია ადგენს

წინასწარგანსაზღვრული კატეგორიის დევნილი ოჯახების საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადების წინასწარი შეფასების, მინიჭებული ქულების გადამოწმებისა და კომისიის მიერ განხილვის ვადებს, რაც აისახება კომისიის სხდომის ოქმში. ამ ბრძანების პირველი მუხლის მე-6 პუნქტით დამტკიცებული „საცხოვრებელი ფართით სარგებლობის შესაძლებლობის შეფასების კრიტერიუმის“ – და--რთი №6 და „სოციალური კრიტერიუმის“ – და--რთი №7 (შემდგომში – კრიტერიუმები) და ამ ბრძანებით პირველი მუხლის მე-7 პუნქტით დამტკიცებული „გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით, საცხოვრებელი ფართის საორიენტაციო სტანდარტები დევნილი ოჯახის წევრთა რიცხოვნობის გათვ--სწინებით“ – №8 და--რთის (შემდგომში – საცხოვრებელი ფართის საორიენტაციო სტანდარტები) შესაბამისად, დეპარტამენტი ახდენს გა--ცხადების დამუშავებას ამ მუხლის მე-5-მე-8 პუნქტებით დადგენილი პროცედურით. დეპარტამენტი დამუშავებულ მასალას წარუდგენს კომისიას საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე გა--ცხადის დაკმაყოფილების ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით.

მითითებული ბრძანებით დამტკიცებული №8 და--რთის შესაბამისად, **7-8 წევრიანი დევნილი ოჯახისათვის, მინიმალური საორიენტაციო ფართის ოდენობა შეადგენს 85-100 მ²-ს (ოთხ ოთახიანი).**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია და მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ ის გარემოება, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრომ გრძელვადიანი საცხოვრებელით უზრუნველყო მხოლოდ მოსარჩელე თა---- ლო-----ის ძმა - თე---- ლო-----ე.

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელე თა---- ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის საფუძველი, ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ოჯახის ხელოვნური დაყოფაზე მითითება გახდა, ხოლო სადავო ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტში არ არის დასაბუთებული ოჯახის მხოლოდ ერთი წევრის, ცალკე საცხოვრებელით უზრუნველყოფა რით იყო განპირობებული, თუ ადმინისტრაციული ორგანო ზემოთ აღნიშნულ პირებს ერთ ოჯახად განიხილავდა. ამასთან, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ არის დასაბუთებული ის გარემოება და ბუნდოვანია ოჯახის წევრთა იმ რაოდენობის (დედის და ოჯახის სხვა წევრთა) შესაბამისი ფართით უზრუნველყოფაზე უარი რით იყო განპირობებული, რასაც ადმინისტრაციული ორგანო მიიჩნევდა საკითხის განხილვის დროს. შესაბამისად, დაუსაბუთებელი და ბუნდოვანია რის გამო არ გამოიკვლია და არ შეაფასა ადმინისტრაციულმა ორგანომ მოსარჩელის ოჯახის წევრთა რაოდენობა

და ამ რაოდენობის შესაბამისად მისი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის საკითხი, იმ პირობებში, როდესაც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ოჯახის წევრთა რაოდენობა განსაზღვრავს საცხოვრებელი ფართის მოცულობას და იგი არ წარმოადგენს საცხოვრებლით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის უპირობო საფუძველს.

სასა---თლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თა--ხმად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებსა ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს.

სასა---თლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლზე, რომლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, **ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას წარმოადგენს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევა. სწორედ საქმის გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე უნდა იქნეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილება მიღებული.** ამავე კოდექსის 97-ე მუხლით, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოითხოვოს დოკუმენტები, შეაგროვოს ცნობები, მოუსმინ---ს დაინტერესებულ მხარეებს, გამოიყენოს აუცილებელი დოკუმენტები და აქტები, მტკიცებულებათა შეგროვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით მიმართოს კანონმდებლობით გათვ---სწინებულ სხვა ზომებს. აღნიშნული ნორმის განმარტებიდან ჩანს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ყოველმხრივ უნდა გამოიკვლიოს, სწორად შეაფასოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები და ისე გამოსცეს ადმინისტრაციული აქტი.

დასახელებულ ნორმათა ა--ლიზის საფუძველზე სასა---თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია სრულფასოვნად გამოიყენოს მისთვის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და გადაწყვეტილების მიღებისას იმსჯელოს საკითხის იმგვარად გადაწყვეტაზე, რომ არ შეილახოს პირის კანონით გარანტირებული უფლებები, იმისათვის, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება იყოს კანონშესაბამისი, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის გამოცემის მნიშვნელოვანი და სავალდებულო წინაპირობაა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა, გაა--ლიზება, შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამ გარემოებათა შეფასების შედეგად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ადმინისტრაციული ორგანოს წინააღმდეგობრივი და დაუსაბუთებელი დასკვნის საფუძველზე ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა.

მოცემულ შემთხვევაში, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ურთიერთშეჯერების საფუძველზე სასა----თლო მიიჩნევს, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან სათა--დოდ არ ყოფილა გამოკვლეული და შეფასებული მოსარჩელე თა----ლო-----ის ოჯახის წევრთა რაოდენობა და მის შესაბამისად, ოჯახის საცხოვრებლით უზრუნველყოფის საკითხი.

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ საკითხის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია სრულფასოვნად გამოიყენოს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და გარემოებათა ყოველმხრივ გამოკვლევის, ურთიერთშეჯერებისა და შესაბამისი შეფასების შემდეგ, მიიღოს შესაბამისი დასაბუთებული გადაწყვეტილება - მოსარჩელე თა----ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით, მისი ოჯახის წევრთა რაოდენობის შესაბამისად, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს №320 ბრძანებით დამტკიცებული №8 და--რთით დადგენილ ფარგლებში. სასა----თლო მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების სა----თლებრივ შეფასებას არსებითი მნიშვნელობა აქვს საკითხის გადაწყვეტისათვის, რამეთუ შესაძლოა აღნიშნული გახდეს მოსარჩელისათვის ხელსაყრელი ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის საფუძველი.

6.3. სასა----თლო აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძველები რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹ მუხლით, რომლის პირველი ნაწილი ადგენს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი ბათილია, **თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს**, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადებისა ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თა--ხმად, ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ სა----თლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე და 34-ე მუხლით გათვ--სწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვ--სწინებული ადმინისტრაციული სახის დარღვევით, **ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საქმეზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, თუ სასა----თლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ბათილად ცნოს

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი. სასა----თლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

ზემოაღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინარე, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად უნდა იქნეს ცნობილი ბათილად „დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის №0----- ბრძანება და უნდა დაევალოს მოპასუხე სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს, გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მითითებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი მოსარჩელე თა----ლო-----ის ოჯახთან დაკავშირებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

6.4. რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნას, მოსარჩელე თა----ლო-----ის ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის თაობაზე მოპასუხე სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოსთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივი აქტის გამოცემის დავალების ნაწილში, სასა----თლო განმარტავს, რომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ზემოთ აღნიშნული ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობა და მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოსთვის საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, გულისხმობს სწორედ აღნიშნული საკითხის შესწავლას, რაც ამ ეტაპზე გამორიცხავს ამ ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებას.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის, აგრეთვე „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის თა--ხმად, მოსარჩელე და მოპასუხე გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თა--ხმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აა--ზღაურებს სახელმწიფო.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი საგადახდო დავალებით დადგენილია, რომ მოსარჩელემ, სარჩელის აღძვრისას გადაიხადა სახელმწიფო ბაჟი 100 ლარის ოდენობით და იმის გათვ---სწინებით, რომ სოციალური დაცვის საკითხთან დაკავშირებულ სარჩელზე მოსარჩელე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან, მოსარჩელეს უნდა დაუბრუნდეს მის მიერ უსაფუძვლოდ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასა---თლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-9, მე-10, მე-12, 22-ე 32-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8 მუხლით, 55-ე, 243-244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე და 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. თა--- ლო-----ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს.
2. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ბათილად იქნეს ცნობილი „დეკნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დირექტორის 2019 წლის 19 ნოემბრის №0----- ბრძანება და დაევალოს მოპასუხე სსიპ დეკნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს, გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მითითებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი მოსარჩელე თა--- ლო-----ის ოჯახთან დაკავშირებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
3. სარჩელი და--რჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს.
4. მოსარჩელე თა--- ლო-----ეს დაუბრუნდეს მის მიერ, 2019 წლის 17 დეკემბერს №0 საგადასახდო დავალების საფუძველზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 100 (ასი) ლარის ოდენობით (ხაზინის ერთიანი ანგარიშის რეკვიზიტები: ბანკის დასახელება - ქ. თბილისი „სახელმწიფო ხაზინა“; ბანკის კოდი - TRESGE22; სახაზი--- კოდი: 300773150).
5. მხარეები გათავისუფლებულები არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან.
6. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს მისი მხარისათვის გადაცემიდან 14 დღის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასა---თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა

პალატაში (მდებარე ქ.თბილისში, გრ. რობაქიძის გამზირი N7ა) თბილისის საქალაქო სასა---თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (მდებარე ქ.თბილისში, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64) სააპელაციო საჩივრის წარდგენის გზით.

მოსა---თლე
წერეთელი

დავით